లలితా సహస్రనామాలు

లలితా సహస్రనామాలు కేవలం వేయి నామాలు మాత్రమే కాకుండా, అవి **పరబ్రహ్మ స్వరూపిణి అయిన త్రిపుర సుందరి యొక్క లీలా విగ్రహ వర్ణన, తత్త్వ బోధన, మరియు అత్యున్నతమైన అద్వైత అనుభూతికి మార్గదర్శకాలు.**

లలితా సహస్రనామాలు: అద్వైత పరమార్థం

లలితా సహస్రనామాలు శక్తి ఆరాధనలో అత్యంత ప్రామాణికమైన గ్రంథం. ఇవి అమ్మవారిని సృష్టి, స్థితి, లయ కారణమైన **పరమశివశక్తి ఐక్య రూపంగా** కీర్తిస్తాయి. అద్వైత దృష్టికోణం నుండి చూసినప్పుడు, ఈ నామాలు భక్తుడిని ద్వంద్వత్వం నుండి ఏకత్వంలోకి తీసుకువెళ్లే ఒక ఆధ్యాత్మిక ప్రయాణాన్ని సూచిస్తాయి.

1. **అమ్మవారు అంటే పరబ్రహ్మమే:** లలితా సహస్రనామాలలో అమ్మవారిని 'లలిత' అని సంబోధించినప్పటికీ, ఆమె కేవలం ఒక దేవతా రూపం కాదు. ఆమె **నిర్గుణ, నిరాకార, నిష్క్రియ బ్రహ్మమే.** సగుణ రూపంలో వ్యక్తమై, సృష్టికి మూలమైన శక్తి ఆమె.

   వేయి నామాలు ఆమె యొక్క వివిధ లక్షణాలను, రూపాలను వర్ణించినా, ఇవన్నీ ఆ **ఒకే అఖండ బ్రహ్మం యొక్క అభివ్యక్తులే** అని అద్వైతం బోధిస్తుంది. అమ్మవారు అంటే 'నేనే' అనే భావన. ఆత్మకు, బ్రహ్మకు మధ్య భేదం లేదని, లలితా పరాభట్టారికా రూపంలో ఉన్న దైవత్వమే తనలోనూ ఉందని తెలుసుకోవడమే లలితా సహస్రనామాల ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

2. **సృష్టి-స్థితి-లయ కారణం - లీలా విగ్రహం:** సహస్రనామాలలో అమ్మవారిని సృష్టికర్త్రిగా, పోషకురాలిగా, సంహారిణిగా వర్ణిస్తారు. అద్వైతంలో, **బ్రహ్మమే ఈ త్రివిధ క్రియలకు కారణం.** బ్రహ్మం తన మాయాశక్తి ద్వారా ఈ విశ్వాన్ని సృష్టిస్తుంది, నిలుపుతుంది, మరియు లయం చేస్తుంది.

   లలితాదేవి ఈ మాయాశక్తికి అధిష్ఠాన దేవత, లేదా ఆ మాయాశక్తి ద్వారా వ్యక్తమయ్యే పరబ్రహ్మ స్వరూపమే. ఈ నామాలు సృష్టి అంతా దైవమయమే అని, మరియు ఈ లీలా విగ్రహం ద్వారానే ఆ నిర్గుణ పరబ్రహ్మాన్ని ఉపాసించవచ్చని తెలియజేస్తాయి.

3. **ద్వైతం నుండి ఏకత్వానికి ప్రయాణం:** ప్రారంభ నామాలు అమ్మవారి సౌందర్యాన్ని, ఆయుధాలను, సింహాసనాన్ని, పరివారాన్ని వర్ణిస్తూ బాహ్య రూపాన్ని ఆరాధించడానికి సహాయపడతాయి. ఇది **ద్వైత భావనతో కూడిన భక్తి.**

   క్రమంగా, నామాలు అమ్మవారి గుణాలను, విశ్వవ్యాపకత్వాన్ని, సర్వశక్తిమత్తతను వివరిస్తాయి. మరింత లోతుగా వెళ్ళినప్పుడు, ఆమె **గుణాతీత, అవ్యక్త, బ్రహ్మ తత్వాన్ని** సూచిస్తాయి.

   - ఉదాహరణకు, 'అహంకారాది నిలయా' (అహంకారానికి నిలయం) వంటి నామాలు జీవాత్మలోని అహంకారం కూడా ఆమె నుండే వచ్చిందని, చివరకు ఆమెలో లయం కావాలని సూచిస్తాయి.
   - 'సచ్చిదానంద రూపిణీ' (సత్-చిత్-ఆనంద స్వరూపిణి) వంటి నామాలు ఆమెనే **బ్రహ్మ సూత్రాలలోని సత్యం, చైతన్యం, ఆనందంగా** ఉద్ఘాటిస్తాయి.
   - 'శివశక్త్యైక్యరూపిణీ' (శివ మరియు శక్తి ఐక్య రూపం) వంటి నామాలు సృష్టిలో పురుషుడు-ప్రకృతి, జ్ఞానం-క్రియ, శివం-శక్తి అనే ద్వంద్వాలు అన్నీ అంతిమంగా ఒకే సత్యం యొక్క అభివ్యక్తులు అని బోధిస్తాయి.

4. **అహం బ్రహ్మాస్మి - జీవబ్రహ్మైక్యం:** లలితా సహస్రనామ పారాయణం లేదా ధ్యానం యొక్క అంతిమ పరమార్థం **'అహం బ్రహ్మాస్మి'** (నేనే బ్రహ్మం) అనే సత్యాన్ని అనుభూతి చెందడం. అమ్మవారి నామాలను స్మరిస్తూ పోగా పోగా, నామం నామికి భిన్నం కాదని, ఆ నామ రూపమైన దైవత్వమే తనలో ఉందని సాధకుడు గ్రహిస్తాడు.

   - "అనామాయై నమో నమః" (నామమే లేని దానికీ నమస్కారం) వంటి నామాలు అమ్మవారు నామ రూపాలకు అతీతమైన పరబ్రహ్మం అని సూచిస్తాయి.
   - "చిద్రూపిణీ" (చైతన్య స్వరూపిణి), "ఆత్మా" (ఆత్మ), "నిర్గుణా" (గుణాలు లేనిది), "నిర్వికల్పా" (సంకల్పాలు లేనిది) వంటి నామాలు ఆమెనే **తనలోని ఆత్మ స్వరూపం** అని స్పష్టం చేస్తాయి.

5. **మాయ మరియు బంధ విముక్తి:** ఈ సహస్రనామాలు మాయ యొక్క స్వభావాన్ని కూడా వివరిస్తాయి. సృష్టి అంతా మాయా కల్పితమే అని, అది నిజం కాదని, కేవలం బ్రహ్మమే సత్యమని తెలుసుకోవడం ద్వారానే మోక్షం సిద్ధిస్తుంది. లలితాదేవి 'మాయ'ను నియంత్రించే శక్తి,

కాబట్టి ఆమెను ఆశ్రయించడం ద్వారా **మాయా బంధాల నుండి విముక్తి** లభిస్తుంది. ఈ విముక్తి జ్ఞానం ద్వారానే సాధ్యం.

6. **ఆనందానుభూతి:** లలితాదేవి 'ఆనంద రూపిణి' (ఆనంద స్వరూపిణి). నామ జపం ద్వారా కలిగే ఆనందం క్రమంగా బాహ్య ఆనందం నుండి అంతర్గత, శాశ్వతమైన ఆనందానికి దారితీస్తుంది. ఇది **బ్రహ్మానందం**, ఇది జీవి తన ఆత్మ స్వరూపాన్ని తెలుసుకున్నప్పుడు పొందే పారవశ్యం.

ముగింపు

లలితా సహస్రనామాలు అద్వైత దృక్కోణం నుండి చూసినప్పుడు, శక్తి ఆరాధన ద్వారా **నిర్గుణ బ్రహ్మ సాక్షాత్కారానికి** ఒక సమగ్ర మార్గదర్శకాలు. అవి పరమాత్మ యొక్క లీలా విగ్రహ వర్ణనతో మొదలై, క్రమంగా సాధకుడిని బాహ్య రూప ఆరాధన నుండి **అంతర్గత ఏకత్వ అనుభూతికి**, అంటే **'అహం బ్రహ్మాస్మి'** అనే సత్యాన్ని తెలుసుకోవడానికి దారితీస్తాయి. ఈ నామాలను స్మరించడం, వాటి పరమార్థాన్ని ధ్యానించడం ద్వారా, సాధకుడు తనలోని ఆత్మయే విశ్వమయమైన పరబ్రహ్మం అని గ్రహించి, సమస్త భయాల నుండి విముక్తుడై, శాశ్వతమైన ఆనందాన్ని, మోక్షాన్ని పొందుతాడు. ఈ జ్ఞానమే లలితా సహస్రనామాలు ప్రసాదించే **అత్యున్నతమైన అభేద్య కవచం.**

నామం నామికి భిన్నం కాదని

"నామం నామికి భిన్నం కాదు" అనే ఈ వాక్యం అద్వైత వేదాంతంలోనూ, భక్తి మార్గంలోనూ అత్యంత ప్రాముఖ్యత కలిగిన ఒక సూత్రం. దీని అర్థం మరియు పరమార్థం చాలా లోతైనవి.

సాధారణ అర్థం:

- **నామం:** అంటే పేరు. ఉదాహరణకు, 'రాముడు', 'కృష్ణుడు', 'శివుడు', 'దేవి' లేదా 'పరమాత్మ' అని మనం పిలిచే పేర్లు.
- **నామి:** అంటే పేరున్నవాడు, లేదా ఆ పేరుతో వ్యవహరించబడే వస్తువు, వ్యక్తి, లేదా సత్యం. ఉదాహరణకు, 'రాముడు' అనే పేరుకు అసలైన రాముడు, 'పరమాత్మ' అనే పేరుకు అఖండమైన బ్రహ్మం.

సాధారణంగా మనం పేరు వేరు, పేరున్నవాడు వేరు అని అనుకుంటాం. కానీ "నామం నామికి భిన్నం కాదు" అంటే, **పేరు మరియు పేరున్న వస్తువు లేదా వ్యక్తి ఒక్కటే, వాటి మధ్య భేదం లేదు** అని అర్థం.

పరమార్థం (అద్వైత దృష్టికోణం):

ఈ సూత్రం వెనుక ఉన్న లోతైన అద్వైత పరమార్థాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి కొన్ని కోణాలను పరిశీలిద్దాం:

1. **శబ్ద బ్రహ్మం మరియు పరబ్రహ్మం:** వేదాంతంలో **శబ్ద బ్రహ్మం** అనే భావన ఉంది. అంటే శబ్దమే బ్రహ్మ స్వరూపం అని. ఓంకారం (ప్రణవం) శబ్ద బ్రహ్మం యొక్క అత్యున్నత వ్యక్తీకరణ. మనం ఉచ్చరించే ప్రతి మంత్రం, ప్రతి నామం శబ్దం ద్వారా వ్యక్తమవుతుంది. ఈ శబ్దాలు కేవలం ధ్వనులు కావు, అవి **పరమాత్మ యొక్క సూక్ష్మ కంపనాలు**. కాబట్టి, నామాన్ని జపించినప్పుడు, ఆ నామం సూచించే నామితో (పరమాత్మతో) నేరుగా అనుసంధానం ఏర్పడుతుంది. నామ రూపరహితమైన పరబ్రహ్మం, నామ రూపాలతో ఉపాసన కోసం వ్యక్తమవుతుందని దీని అర్థం.
2. **అభిన్నత్వం (Non-duality):** అద్వైత సిద్ధాంతం ప్రకారం, అంతిమ సత్యం **ఏకమే, అద్వితీయం.** నామ రూపాలు అన్నీ మాయాజనితమైనవి. అయితే, ఉపాసనా దశలో, నామాన్ని నామి నుండి వేరు చేసి చూడకూడదు. ఆ నామంలోనే నామి యొక్క శక్తి, చైతన్యం, గుణాలు ఇమిడి ఉంటాయి. మీరు 'రాముడు' అని పలకగానే, ఆ రాముని లీలావిశేషాలు, గుణాలు, దివ్యత్వం అన్నీ మీ మనసులో మెదులుతాయి. ఇది నామానికి ఉన్న శక్తి, అది నామికి భిన్నం కాదనడానికి నిదర్శనం.
3. **భక్తి మరియు జ్ఞాన సమన్వయం:**
    - **భక్తి మార్గంలో:** భక్తులు నామ సంకీర్తన చేస్తారు. వారు కేవలం పేరును జపించడం లేదు, ఆ పేరు ద్వారా తమ ఆరాధ్య దైవాన్ని ప్రత్యక్షంగా ఆహ్వానిస్తున్నారు, ఆయనను తమతో

ఏకం చేసుకుంటున్నారు. నామాన్ని జపించినప్పుడు, నామి స్వయంగా భక్తుడి హృదయంలో ఆవిర్భవిస్తాడు.

- **జ్ఞాన మార్గంలో:** జ్ఞానులు నామ రూపాలకు అతీతమైన బ్రహ్మాన్ని లక్ష్యంగా చేసుకుంటారు. అయితే, సాధనా దశలో, నామాలను ఉపాధిగా వాడుకుంటారు. లలితా సహస్రనామాలలో చెప్పినట్లు, 'నామరూప వివర్జితాయై నమః' (నామ రూపాలు లేని ఆమెకు నమస్కారం) అని చెబుతూనే, వేయి నామాలతో అమ్మవారిని కీర్తిస్తారు. ఇది నామ రూపాలకు అతీతమైన సత్యాన్ని, నామ రూపాల ద్వారానే అనుభూతి చెందవచ్చని, లేదా నామ రూపాలు ఆ నిరాకార బ్రహ్మమే అని తెలుసుకోవడాన్ని సూచిస్తుంది.

4. **అహం బ్రహ్మాస్మికి సోపానం:** "నామం నామికి భిన్నం కాదు" అనే సూత్రం అంతిమంగా **'అహం బ్రహ్మాస్మి'** (నేనే బ్రహ్మం) అనే మహావాక్యం వైపు నడిపిస్తుంది. సాధకుడు ఏదైతే నామాన్ని జపిస్తాడో (ఉదా: నారాయణుడు, లలితా దేవి), ఆ నామి స్వయంగా తనలోని ఆత్మ స్వరూపమే అని తెలుసుకుంటాడు. అప్పుడు, 'నామం' అంటే తన అస్తిత్వమే, 'నామి' అంటే తన నిజ స్వరూపమే అయిన బ్రహ్మం. కాబట్టి, నామ జపం చివరికి తన ఆత్మతో, పరమాత్మతో ఏకం కావడానికి సహాయపడుతుంది. నామం ద్వారా నామిని చేరడం, ఆ తర్వాత నామిని కూడా దాటి నామరహితమైన సత్యాన్ని అనుభూతి చెందడం.

ముగింపు:

"నామం నామికి భిన్నం కాదు" అంటే, మనం పలికే పవిత్ర నామాలు, మంత్రాలు కేవలం ధ్వనులు కావు. అవి సాక్షాత్తు ఆ **దేవత లేదా పరమాత్మ యొక్క చైతన్య స్వరూపాలు**. ఈ అవగాహనతో నామాన్ని జపించడం, లేదా ధ్యానించడం ద్వారా, సాధకుడు తన ఇష్టదైవంతో, అంతిమంగా పరబ్రహ్మంతో ఏకత్వాన్ని అనుభూతి చెందుతాడు. ఈ ఏకత్వమే ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి, మోక్షానికి మూలం.

అద్వైత జ్ఞానానికి సంబంధించిన టాపిక్‌లను చదవడానికి ఈ లింకును క్లిక్ చేయండి https://www.darmam.com/advaitam/